

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 21. juni 2021
(OR. en)

9837/21

COPS 232
CIVCOM 104
POLMIL 90
CFSP/PESC 597
CSDP/PSDC 319
RELEX 564
JAI 730

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra: Generalsekretariatet for Rådet

til: delegationerne

Tidl. dok. nr.: 9678/21 COPS 226 CIVCOM 101 POLMIL 87 CFSP/PESC 574
CSDP/PSDC 308 RELEX 537 JAI 710

Vedr.: Rådets konklusioner om en EU-tilgang til kulturarv i konflikter og kriser

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om en EU-tilgang til kulturarv i konflikter og kriser, som Rådet godkender på samlingen den 21. juni 2021.

**RÅDETS KONKLUSIONER OM
EN EU-TILGANG TIL KULTURARV I KONFLIKTER OG KRISER**

1. Rådet minder om sine konklusioner af 8. april 2019 om en strategisk EU-tilgang til internationale kulturelle forbindelser og bekræfter på ny sin støtte til integration af internationale kulturelle forbindelser i EU's udenrigs- og sikkerhedspolitik. I denne forbindelse ser Rådet med tilfredshed på EU-konceptet om kulturarv i konflikter og kriser, som yder et vigtigt bidrag til at styrke EU's strategiske tilgang til fred, sikkerhed og udvikling.

2. Rådet anerkender kulturarvens rolle som et vigtigt middel til fred, demokrati og bæredygtig udvikling ved at fremme tolerance, gensidig forståelse, forsoning samt interkulturel og interreligiøs dialog, afbøde sociale spændinger og forhindre en ny optrapning til voldelige konflikter. Samtidig anerkender Rådet også, at kulturarv kan instrumentaliseres som en udløsende faktor for og et mål i konflikter og kriser og kan være genstand for desinformation eller informationsmanipulation.

Rådet fremhæver betydningen af bevidsthed om og beskyttelse af kulturarven som led i en konfliktfølsom tilgang i alle faser af konflikter og kriser. Beskyttelse og sikring af kulturarven samt fremme af respekt for kulturel mangfoldighed er afgørende for at forebygge voldelig ekstremisme, bekæmpe desinformation og skabe en positiv dialog og inklusion. Rådet minder også om sine konklusioner af 7. december 2020 om EU's fredsmægling og bekræfter på ny kulturarvens rolle som kontaktpunkt for mægling.

3. Rådet anerkender, at engagement i kulturarv, herunder beskyttelse og bevarelse heraf, i kølvandet på en konflikt eller en krise bidrager til at beskytte identiteter for enkeltpersoner og befolkningsgrupper og tjener som grundlag for bæredygtig genopretning og varig fred og dermed bidrager til samfundenes generelle modstandsdygtighed. I denne henseende insisterer Rådet på betydningen af de økonomiske, sociale og miljømæssige aspekter af kulturarv og tilskynder til en tilgang og konkrete tiltag, der tager sigte på at fremme en inklusiv og bæredygtig udvikling, herunder med hensyn til beskæftigelsesmuligheder for lokalsamfund. Rådet fremhæver også betydningen af bæredygtig kulturturisme for at støtte et økonomisk livsgrundlag og skabe beskæftigelsesmuligheder.
4. Rådet fremhæver betydningen af lokalt ejerskab og behovet for at placere lokalsamfundenes behov og deltagelse i centrum for indsatsen, når partnerlande støttes i at sikre beskyttelse af kulturarven. I denne henseende påpeger Rådet betydningen af uddannelse og digitalisering, når der foretages kapacitetsopbygning i et område, herunder behovet for at øge bevidstheden om eksisterende databaser vedrørende truet kulturarv. Det tilskynder til anvendelse af avancerede digitale værktøjer og teknologier til at registrere, dokumentere og bevare kulturarven.
5. Rådet bekræfter betydningen af at engagere sig i immateriel arv som et middel til at opbygge en fælles forståelse, navnlig ved at styrke den interkulturelle og interreligiøse dialog og ved at sikre overførsel af traditioner og viden. Rådet minder om betydningen af UNESCO's konvention fra 2003 til beskyttelse af den immaterielle kulturarv og fremhæver den komplementaritet og de indbyrdes forbindelser, der kan forekomme mellem immateriel og materiel kulturarv. Desuden anerkender Rådet behovet for at støtte foranstaltninger, der har til formål at afbøde klimaændringernes negative indvirkning på natur- og kulturarven.
6. Rådet fremhæver betydningen af EU's værdibaserede tilgang, når det engagerer sig i beskyttelse af kulturarven i konflikter og kriser. Det understreger også behovet for at anlægge en konfliktfølsom tilgang og respektere princippet om "ikke at gøre skade". Det hilser det positive bidrag velkommen, som EU's koncept kan yde til ansvaret for at beskytte ved at støtte bestræbelser på at beskytte og standse ødelæggelsen af kulturarv.

7. Rådet gentager EU's tilsagn om fuld gennemførelse af dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed og bemærker bidraget fra EU's koncept om kulturarv til gennemførelsen af EU's politikramme for dagsordenen for kvinder, fred og sikkerhed, herunder EU's strategiske tilgang til kvinder, fred og sikkerhed og EU's handlingsplan for kvinder, fred og sikkerhed. I denne forbindelse fremhæver Rådet endvidere betydningen af en inklusiv, lige og ikkediskriminerende tilgang i forbindelse med engagement i kulturarv i konflikter og kriser, især inden for aspekter vedrørende køn, unge, personer tilhørende mindretal, religiøs overbevisning og samfundsgrupper samt oprindelige folk.

8. Rådet understreger EU's tilsagn om at opretholde og styrke den regelbaserede internationale orden for at beskytte og sikre kulturarven med De Forende Nationer (FN) i centrum og sørge for effektiv multilateralisme, der bygger på respekt for folkerettens normer og principper, den humanitære folkeret samt beskyttelse af menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder. Rådet anerkender også menneskerettighedsaspektet af dette spørgsmål, jf. Rådets resolution af 6. oktober 2016 om kulturelle rettigheder og beskyttelse af kulturarven.

Rådet minder desuden om betydningen af at styrke partnerskaberne med relevante internationale organisationer, navnlig De Forenede Nationers Organisation for Uddannelse, Videnskab og Kultur (UNESCO) og Europarådet, regionale organisationer samt relevante mellemstatslige og ikkestatslige organisationer for at beskytte og sikre kulturarven.

9. Rådet opfordrer til, at beskyttelse og sikring af kulturarven fremhæves i relevante strategi- og programmeringsdokumenter og integreres i Rådets arbejde inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik.

10. Rådet minder om, at EU's tilgang til kulturarv i konflikter og kriser er en del af EU's integrerede tilgang til eksterne konflikter og kriser, hvor den indgår i en politisk og operationelt sammenhængende EU-indsats inden for rammerne af EU's globale strategi. Rådet understreger også betydningen af koordinering mellem medlemsstaternes respektive instrumenter og initiativer for at forbedre evnen til at reagere hurtigt i forbindelse med beskyttelse af kulturarven og forebyggelse af ødelæggelse heraf under og efter kriser med henblik på stabilisering og fred.

Rådet fremhæver endvidere betydningen af at integrere beskyttelse af kulturarv i alle de relevante dimensioner af EU's værktøjskasse for konflikter og kriser, herunder i den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FSFP), samt andre områder af EU's optræden udadtil og i passende finansielle instrumenter, herunder instrumentet for nabolik, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) – et globalt Europa.

11. Rådet påpeger desuden betydningen af det bidrag, som FSFP-missioner og -operationer under fuld overholdelse af deres centrale mandater kan yde til at håndtere sikkerhedsrelaterede udfordringer i forbindelse med bevarelse og beskyttelse af kulturarv.

I denne henseende og i overensstemmelse med den civile FSFP-aftale og Rådets konklusioner af 7. december 2020 ser Rådet frem til et særligt minikoncept for at undersøge mulighederne for at udvikle civile FSFP-missioners indsats på dette område, hvis det er relevant, for eksempel gennem eventuelle kapacitetsopbygningsprogrammer eller uddannelsesaktiviteter.

12. Rådet minder om sine konklusioner af 16. juni 2020 om EU's foranstaltninger udadtil vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af terrorisme og voldelig ekstremisme. Det understreger, at ulovlig udgravning og plyndring af og ulovlig handel med kulturgenstande er forbundet med alvorlige sikkerhedstrusler, da det giver midler til finansiering af organiserede kriminelle aktiviteter og terroraktiviteter. Det har også sociokulturel indvirkning, da det er et politisk redskab til at svække befolkningsgrupper og identiteter. I denne henseende bekræfter Rådet på ny betydningen af hurtigt at styrke bekæmpelsen af ulovlig handel med kulturgenstande og bekæmpelsen af terrorisme, også på grundlag af eksisterende internationale retlige rammer, såsom relevante retlige instrumenter fra FN og Europarådet og andre lignende retlige instrumenter, hvis det er relevant. Rådet opfordrer til yderligere tæt samarbejde og synergi med aktører inden for retlige og indre anliggender. Det ser frem til, at Kommissionen udarbejder en handlingsplan for ulovlig handel med kulturgoder som foreslået i dens meddelelse om en EU-strategi til bekæmpelse af organiseret kriminalitet 2021-2025, som blev offentliggjort den 13. april 2021, og insisterer på, at det er vigtigt at behandle både den interne og den eksterne dimension af emnet.
13. Rådet opfordrer medlemsstaterne til at styrke samarbejdet mellem de relevante ministerier, lokale og regionale myndigheder og andre relevante interessenter, herunder civilsamfundet og den akademiske verden, samt relevante internationale, regionale, mellemstatslige og ikkestatslige organisationer. Det fremhæver betydningen af, at der blandt alle EU-interessenter indsamles og udveksles bedste praksis om kulturarvsinitiativer udviklet i konflikt-, krise- og postkonfliktsituationer.
14. Rådet opfordrer Tjenesten for EU's Optræden Udadtil (EU-Udenrigstjenesten) til sammen med Kommissionen og alle relevante EU-agenturer og -organer at udveksle bedste praksis og udvikle ekspertise med henblik på at strømline kulturarv og beskyttelse heraf inden for konfliktforebyggelse og krisestyring. Rådet opfordrer også EU-Udenrigstjenesten og Kommissionen til inden for et år og regelmæssigt at aflægge rapport til Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de foreslåede foranstaltninger og hovedelementerne i konceptet.